

**MILJÖPROGRAM
OCH
NATURINVENTERING
FÖR
ARCHIPELAGIA GOLF**

2014 – 2026

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Kort om golfbanan

1.1 Mål för framtiden

2. Skötsel av golfbanan

2.1 Klippning

2.2 Dressning

2.3 Luftning

2.3.1 Djupluftning

2.3.2 Holkluftning

2.3.3 Ytluftning

2.3.4 Knivluftning

2.3.5 Vertikalklippning

2.4 Vältning

2.5 Sådd

2.5.1 Frösor

2.6 Vinterunderhåll

3. Naturskydd

3.1 Skydd av vattentäkter och -drag

3.2 Avfallshantering

3.3 Luftföroreningar och bullerskydd

3.3.1 Luftförorening

3.3.2 Bullerskydd

3.4 Materialanskaffningar och förvaring

3.5 Arbetsmiljö och skötsel av fastigheter

3.6 Solpaneler och laddningsstationer för elbilar

3.7 GEO miljöcertifikat

4. Gödsling

5. Växtsjukdomar

5.1 Bekämpning av växtsjukdomar

5.2 Användning av kemiska bekämpningsmedel

5.3 Övriga metoder

5.3.1 Markens surhetsgrad

5.3.2 Mekaniska åtgärder

5.4 Biologiska bekämpningsmedel

6. Bevattning

6.1 Bevattning av golfbanan

6.2 Hushållsvatten

6.3 Dagvatten

7. Säkerheten på golfbanan

7.1 Arbetssäkerheten

7.2 Spelsäkerheten

8. Användning av golfbanan året runt

9. Liten golfordlista

10. Naturinventering

10.1 Vad naturinventeringen omfattar

10.2 Jordmånen

10.3 Växtligheten

10.3.1 Växtligheten och kort beskrivning av hålen

10.3.2 Övningsbanan

10.3.3 Par 3 banan

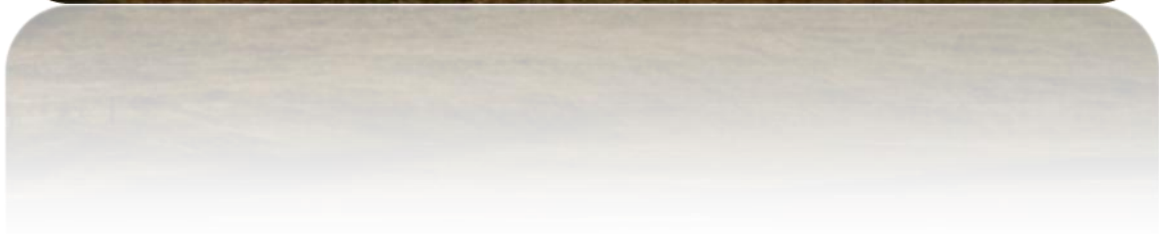
10.3.4 Växtförteckning

10.4 Fåglar på golfbanan, skriven av Bertil Blomqvist

10.4.1 Förteckning över fåglar

11. Litteraturförteckning

12. Bilder

1. KORT OM GOLFBANAN

Golfbanan med sina välskötta grönytor skall vara ett trevligt ställe att vistas på, oberoende av om du är nybörjare, en erfaren spelare eller kanske inte golfar alls. Det krävs dock enormt mycket arbete för att hålla golfbanan välskött och trivsamt. Därför har detta miljöprogram sammanställts för att alla som är intresserade av natur och miljö ska få en liten inblick i vad som egentligen händer på en golfbana, inte minst då med tanke på miljön som ju är väldigt viktig för oss alla.

Golfbanan är belägen i stadsdelarna Finby och Vepo i Pargas, ca 2,5 km från centrum. Banområdet omfattar sammanlagt 54 ha. Den är dels byggd på gammal åkermark men också i skogsmark (hålen #10 till #15), där det delvis använts avfallssten som grund för att bygga upp ändamålsenliga banor. Terrängen på "skogssidan" är relativt kuperad, förutom hål #12.

Föreningen Skärgårdens Golf r.f. grundades 1980 och golfbanans första 9 hål var spelklara 1988. Samtidigt byggdes också klubbhuset. 1998 ändrade klubbens namn till Archipelagia Golf Club (ArGC). Då påbörjades även utvidgningen av golfbanans 9 hål till en fullstor golfbana med 18 hål. Den öppnades i april 2000. En ny maskinhall byggdes 2002/2003 och samtidigt byggdes den gamla maskinhallen om till bastu och omklädningsrum för herrar. Bl.a. klubbhusets fasad och damernas omklädningsrum renoverades 2005. 2008 kunde den nya Par-3 banan som består av 5 hål tas i bruk. En hel del andra förändringar och förbättringar har också skett sedan 1988. Bl.a. har några greener (1 & 17) byggts om. Även flertalet utslagsplatser har förlängts och förstorats, bunkrar byggts om/ till eller fyllts igen. Sommaren 2017 inleddes spel från T38, d.v.s. en kortare bana som kompletterar den traditionella banan med utslagen T49, T53, T57 och T59. Alla T38:or har fr.o.m. sommaren 2018 egna utslagsplatser, förutom hålen #3, #5, #8 och #13 som spelas från T49.

Det här miljöprogrammet är sammanställt av vice banmästare Maria Söderblom, som började jobba som nytexaminerad trädgårdsmästare år 2000 på Archipelagia Golf.

Archipelagia Golfs bana består av följande områden:

Greener (inkl. foregreener)	2ha
Utslagsplatser	1ha
Fairways	10ha
Ruffar	10ha
Övningsområden (par 3 banan, övningsbanan, rangen)	3,5ha
Flyttgräsområde (green 600m ² + tee/f-way 400m ²)	0,1ha
Övriga områden (skog, randområden, dammar m.m.)	28ha
TOTALT	54,6ha

1.1 MÅL FÖR FRAMTIDEN

Archipelagia Golf informerar öppet gällande verksamhet och miljöaspekter och ett gott samarbete mellan olika intressegrupper är av stor betydelse. Utvecklingen av golfbanan och dess verksamhet är viktig och man strävar efter att minska eventuella miljöbelastningar. Även personalens och spelarnas ansvar för miljön poängteras.

Arbetsmetoder, apparater, maskiner, material, kemiska medel, oljor och jordmaterial skall vara godkända ur miljösynpunkt.

Eventuell utomstående arbetskraft på golfbanan skall följa givna direktiv gällande miljö och naturskydd.

Det är viktigt med ett fungerande samarbete med myndigheter i tillstånds- och anmälningsärenden gällande miljön.

Säkerheten är viktig och därför gör Archipelagia Golf allt för att göra banan så säker som möjligt, både för de som rör sig på banan och utanför. Träd och buskar planteras för att ge skydd mot närliggande tomter och vägar samt avgränsa de olika banorna (hålen) från varandra. Skyddsnät är uppsatta där det finns störst risk för att en golfboll kan träffa någon. Spelare bör vara speciellt uppmärksamma där sikten är skymd eller banan korsas av en väg. Spelare får under inga omständigheter slå sin boll innan man försäkrat sig om att ingen finns i farozonen!

Utöver säkerhetsfrågor är det viktigt med en trivsamt, välskött omgivning och undvika onödig belastning av miljön.

2. SKÖTSEL AV GOLFBANAN

2.1 KLIPPNING

Greenerna klipps vanligtvis nästan varje dag under spelsäsongen (maj-september) och klippet samlas automatiskt upp i korgar på greenklipparen. Klippet sprids ut i ruffar där det kommer till nytta som "naturligt kväve".

Klipphöjden varierar från 8-10 mm på våren (första klippningen) till ca.3mm under sommaren. Vid undantagsfall så lågt som till 2,5mm (vissa tävlingar).

Klipphöjden höjs stegvis fr.o.m. september så att greenerna får växa upp till minst 10 mm innan växtperioden tar slut. I praktiken slutar vi klippandet i oktober (gäller alla områden). Gräset har då bättre förutsättningar för att klara vintern.

Foregreenerna, ett ca.1 m brett område runt greenerna, klipps 2-3 ggr i veckan, klipphöjden är 10-12 mm. Klippet samlas ej upp.

Utslagsplatserna klipps 3 ggr i veckan och klipphöjden är den samma som för foregreenerna, 10-12 mm.

Fairwayerna klipps även de 3 ggr i veckan under säsongstid, då klipphöjden är som lägst 12mm. På våren och hösten är klipphöjden ca.15-18mm.

Ruffarna klipps 2 ggr i veckan eller enligt behov. Klipphöjden ca.50 mm.

Semiruffar, ca 1,5 m brett område runt varje fairway, klipps också några ggr i veckan med en klipphöjd på ca.25 mm.

2.2 DRESSNING

Greenerna dressas under säsongen maj – september ca.en gång i månaden med ett tunt lager finkornig sand (0,3-0,7mm). Gräsytan blir jämnare och mikrobernas nedbrytning av s.k. thatch förbättras. Thatch (eller filt), är ett lager av dött material (blad, gräsklipp) som bildas strax intill markytan när gräsmattan blir äldre. Ett tjockt lager av thatch kväver gräsmattan och gör den mer mottaglig för bl.a. växtsjukdomar, alger och ogräs.

Utslagen dressas ca 3 ggr om året medan fairwayerna och delvis ruffarna dressas 1 gång på vårvintern och vid behov 1-2 ggr under sommaren/hösten. Till fairwayerna används en lite grövre sandsort (0-3mm).

Dressning av puttinggreenen mars 2012

2.3 LUFTNING

2.3.1 Djupluftning

Greener, utslagsplatser och fairways djupluftas 1 gång om året med 18 mm:s (grovlek) tappar. De går mellan 10-16 cm djupt. Dessutom luftas greenerna några ggr under sommaren med mindre tappar, 6 eller 12mm. (Se bild nedan)

2.3.2 Holkluftning (hålpipluftning)

Greenerna behöver även luftas några ggr om året med s.k. holk-tappar. Skillnaden mellan holkluftning och djupluftning är att holkarna lyfter upp materialet, jorden, från varje hål medan djupluftningstapparna bara klämmer hål i marken. Det betyder att vid varje holkluftning måste materialet samlas upp. Detta görs maskinellt med en maskin som blåser materialet åt sidan och sedan samlar man upp det för hand. Utslagsplatser och foregreener holkluftas minst en gång om året.

Luftning av puttinggreenen

2.3.3 Ytluftning (stickluftning)

Greenerna kan också ytluftas, ett bra komplement till djupluftningen. Ytluftaren skär små hål i markytan men påverkar inte spelbarheten på greenerna särskilt mycket, vilket däremot speciellt djupluftning kan göra.

2.3.4 Knivluftning

Fairwayerna och eventuellt utslagsplatserna luftas 1-2 ggr per säsong med en s.k. knivluftare.

2.3.5 Vertikalklippning

Vertikalklippning är ett bra sätt att mekaniskt ta bort thatch från greenerna och är också bra mot för tätt växande/liggande gräs. Vertikalklippning görs på greener några gånger under säsongen, vid behov oftare. Även fairwayer vertikalklipps ibland.

2.4 VÄLTNING

Att välta greenerna görs mest för att få greenerna snabbare för golfspel men det jämnar också ut eventuella ojämnheter på greenerna. Att klippa greenerna varje dag innebär en stor påfrestning för gräset så det är bra att ha en klippfri dag i veckan. Då är vältning ett bra alternativ för att hålla greenerna jämna och snabba.

2.5 SÅDD

Vintervädret spelar en stor roll för hur gräset övervintrar. En mild vinter med omväxlande snöfall/regn och stora temperaturväxlingar är sällan ett gott tecken för gräsets övervintring. Det bildas lätt isbränna vilket leder till att gräset dör. Ett återkommande problem på våra breddgrader och som är svårt att motverka, vilket speciellt vintern 2016-17 visade. Dessutom finns en stor risk för växtsjukdomar, speciellt snömögel. En vinter med ett ordentligt snötäcke skyddar gräset, men på våren när det börjar smälta och sen fryser till igen är risken igen stor för isbränna. Sådd av greenerna på våren är då nödvändigt för att få igång gräsväxten. Men, t.ex. våren 2017 var väldigt kall, så det tog lång tid innan frösådden började ge resultat. Även utslagen kan kräva omsådd på våren men fairwayerna sås sällan om i sin helhet, endast där isbrännan varit värst eller gräsväxten annars är dålig. Under sommaren lappas slagmärken (divotar) på både utslag och fairways med en skild sand/torv-blandning.

2.5.1 Frösorter

På golfbanan används speciella fröblandningar för olika områden. Gräset måste vara vintertåligt, tåla låga klipphöjder, slitage, torka/väta, sol/skugga o.s.v. Genom att blanda olika frösorter får gräset bättre förutsättning att klara av alla påfrestningar.

Vi använder oss av följande fröblandningar:

Greener: Krypven (*Agrostis stolonifera*) 70% och rödven (*Agrostis capillaris*) 30%

Utslagsplatser: Ängsgröe (*Poa pratensis*) 65%, rödsvingel (*Festuca rubra*) 25% och Engelskt rajgräs (*Lolium perenne*) 10%

Fairways: Ängsgröe 40%, rödsvingel 50% och rajgräs 10%

Ruffar: Ängsgröe 15%, tuvrödsvingel (*Festuca rubra Commutata*) 30%, rödsvingel 30% och hårdsvingel (*Festuca brevipila*) 25%

Dessutom finns det en hel del av den viltväxande ettåriga vitgröen (*Poa annua*) på hela banan. Den är dock inte önskvärd framförallt på greener. (Mer om det kan läsas t.ex. på länken nedan.)

<https://sterf.org/wp-content/uploads/2024/08/Val-av-gras-till-golfbanor-svensk-160520.pdf>

Mera nyttig information för den som är intresserad av banskötsel i allmänhet hittar man på bl.a. golfpiste.com eller [golf.se](https://www.fga.fi)

<https://golfpiste.com/kategoria/golfkentanhoito/>

<https://www.fga.fi/kentanhoito>

2.6 VINTERUNDERHÅLL

Vintern är en period när gräset får vila men det kan också medföra stora utmaningar. Främst då om det blir en vinter med mycket omväxlande väder/temperaturer. Det ideala är att marken sakta fryser och sen kommer ett skyddande snölager som får ligga kvar till våren. Detta är tyvärr sällan realiteten här på våra breddgrader. Oftast kommer det mer eller mindre snö, med perioder av regn och slask däremellan, som sedan fryser på och i värsta fall bildar ett tjockt islager. Då är risken stor för "isbränna" om isen ligger kvar för länge. Gräset klarar av ca. 1 månad under is (syrefattigt läge) men blir det längre än så kan man nog räkna med stora skador. Därför blir vi tvungna att på olika sätt "bekämpa" isen. Det görs maskinellt med en maskin (i praktiken samma maskin som används för djupluftning) som hackar sönder isen. Isen plogas bort och efter det kan man sanda, solen sköter resten av issmältningen. Naturligtvis måste arbetet göras när väderförhållandena är lämpliga.

28.2.2022 Green #10

3. NATURSKYDD

3.1 SKYDD AV VATTENTÄKTER -OCH DRAG

P.g.a. närliggande avstjälningsplats är det befogat att några gånger om året ta vattenprov ur de diken som rinner igenom golfbanan för att kontrollera att inga föroreningar från avstjälningsplatsen förekommer i vattendragen.

Även analyser gällande näringsämnen från gödselmedel som används på golfbanan bör kontrolleras. I det här skedet kan det dock nämnas att en stor del av vattnet (regn- och bevattningsvatten) som rinner igenom golfbanan samlas upp i dammar som i sin tur återanvänds till bevattningen av golfbanan. Detta cirkulationssystem medför minskad belastning av miljön.

Tidigare rann ett dike från avstjälningsplatsen till diket som rinner genom golfbanan, men är numera avstängt så att inget vatten längre rinner igenom golfbanan från avstjälningsplatsen.

3.2 AVFALLSHANTERING

Avfall från klubbhuset (kontor, caddiemaster, pro-shop, restaurang) och servicehuset (maskinhall, sociala utrymmen för banpersonal) utgör en stor del av allt avfall på golfbanan.

Papper, kartong, metall och glas sorteras skilt från övrigt avfall.

Archipelagia Golf har avtal med Lassila & Tikanoja (L&T) som tömmer avfall från golfbanan 3 ggr i veckan säsongstid, vintertid 1 gång i veckan.

Restaurangägaren ansvarar själv för sin avfallshantering.

Problemavfall (gamla batterier, oljor, målfärger, bekämpningsmedel, lysrör, gödselmedel m.m.) förvaras på för dem avsedda ställen och förs sedan till bredvidliggande avstjälningsplats.

Naturvänliga tvättmedel används för tvätt av maskiner och andra apparater/redskap.

På golfbanan finns sopkorgar utplacerade vid varje utslagsplats. På golfbanan finns även 2 st. "ute"-toaletter (vid hål #6 och hål #13).

Sopkorgarna töms/ kontrolleras varje dag säsongstid av banpersonalen.

I bolltvättsapparater som finns utplacerade vid en stor del av utslagsplatserna används naturvänligt tvättmedel blandat med vatten.

Sommaren 2008 öppnades en kiosk som sköts privat intill 9:ans och 15:s greener. Kaffestugan vid f.d. hål #10, nuvarande #14, används inte längre till kioskverksamhet. Vid den nya kiosken finns 2 st. toaletter och möjlighet att fylla på sin vattenflaska.

Sopkorgar, bolltvättsapparater och askkoppar finns också vid klubbhuset/rangen.

Returflaskor och aluminiumburkar samlas in från golfbanan av banpersonalen och returneras till någon butik.

3.3 LUFTFÖRORENINGAR OCH BULLERSKYDD

3.3.1 LUFTFÖRORENING

För Archipelagia Golfs del förekommer knappast någon luftförorening som skulle innebära hälsoskador eller skador för djur- och växtliv. Däremot kan trivsamheten bli lidande ibland p.g.a. obehaglig lukt från avstjälningsplatsen om vinden råkar blåsa från det hållet.

Gödsling och besprutning av bekämpningsmedel kan också ge upphov till dålig luft/luft under samma dag som det utförts. Detta obehag kan minskas genom att banpersonalen på förhand meddelar caddiemastern, som i sin tur kan informera spelare, om vad som försiggår/skall göras på golfbanan den aktuella dagen.

Arbetsmaskiner i dåligt skick kan också medföra luftföroreningar och bör därför granskas och underhållas regelbundet.

Onödig tomgång med arbetsmaskiner på golfbanan bör undvikas.

3.3.2 BULLERSKYDD

På golfbanan är det med avseende på buller främst arbetsmaskiner som kan vara störande för boende intill golfbanan, för de som spelar och i värsta fall skadligt för de som arbetar på golfbanan.

För att minimera störande ljud för golfspelare påbörjas banarbetet så tidigt som möjligt. Dock måste hänsyn tas till grannarna som bor intill vissa delar av banan där arbetet ej påbörjas innan klockan 6 på morgonen (allmän rekommendation).

Banpersonalen använder alltid hörselskydd vid användning av olika maskiner.

3.4 MATERIALANSKAFFNINGAR OCH FÖRVARING

Golfbanans materialanskaffningar består mestadels av kontorsmaterial samt material för golfbaneskötsel och byggnadsmaterial.

Gödselmedel förvaras antingen utomhus på träpallar i ett förråd (byggt 2012/2013) eller inne i maskinhallen.

Bekämpningsmedel och målfärger förvaras inomhus i låst utrymme.

Bensin och oljor förvaras i kanistrar på lämpliga ställen i närheten av utgång i maskinhallen. Brännolja förvaras utomhus i en tank.

3.5 ARBETSMILJÖ OCH SKÖTSEL AV FASTIGHETER

Personalen på Archipelagia Golf arbetar, förutom på golfbanan, också i klubbhuset (kontorspersonal/ vd/ verksamhetsledare/ caddiemaster/ restaurangpersonal) och i servicehuset/maskinhallen (banpersonalen). I klubbhuset finns också en restaurang som har öppet under hela golfsäsongen.

Fastigheterna underhålls regelbundet av Archipelagia Golfs egen personal och vid större reparationer/ renoveringar/ elarbeten o.s.v. anlitas utomstående entreprenörer.

3.6 SOLPANELER OCH LADDNINGSSTATIONER FÖR ELBILAR

2020 installerades 189st solpaneler med en topp effekt på 55,7kWp på Archipelagia Golfs fastigheter. Till dags datum (22.3.22) är de sparade CO₂ utsläppen över 35 400 kg, motsvarande 1058 träd.

Archipelagia Golf var också först i Pargas med att erbjuda laddningsstationer för elbilar. Den första laddningsstationen för två bilar installerades 2017, något år senare installerades den andra. Det finns alltså möjlighet för fyra bilar att laddas samtidigt.

3.7 GEO (Golf Environment Organization)

GEO-certifiering är en internationell miljöutmärkelse för golfbanor. Att bli en certifierad golfbana innebär att man registrerar all data om banskötsel, naturvård, vatten -och energianvändning, avfallshantering samt engagemang i lokalsamhället. Det görs i ett web-baserat program som heter OnCourse. Där sammanställs allt och publiceras via <https://sustainable.golf/about/certification/>.

GEO-certifieringen är ett bevis på att golfklubben tar ansvar för sin miljöpåverkan och den mest erkända utmärkelsen inom golfbranchen. Efter att en oberoende part verifierat all dokumentation och att man uppfyller kraven för certifikatet, godkänns det och certifieringen är i kraft 3 år. Mer information hittar man på Finska Golfförbundets hemsida (endast på finska) eller via Svenska Golf förbundets hemsida:

<https://golf.fi/wp-content/uploads/2025/01/GEO-sertifointi-1.pdf>

<https://klubb.golf.se/bana/miljo-hallbarhet/miljocertifiera-golfklubben>

Archipelagia Golf Club blev certifierade år 2024 och vår sida hittas via länken:

<https://sustainable.golf/leaderboard/archipelagia-golf-club>

4. GÖDSLING

Gödsling är en nödvändig del av golfbaneskötseln men målet är inte en snabb tillväxt utan en så jämn tillväxt som möjligt. En snabbt växande och frodig gräsmatta är inget bra spelunderlag.

Gödselplanen utgår alltid ifrån föregående säsongs markanalys och gödselmängder. Markanalysen visar om gräset lider brist på något näringsämne eller om man behöver öka eller minska gödselmängden p.g.a. för hög eller låg kväve/fosfor-giva. Markanalysprover tas varje år och från minst 6 olika områden på banan.

Klipprester är en bra näringskälla för gräsmattan men eftersom största delen av klippet samlas upp från greenerna och klipphöjden är väldigt låg, kräver dessa betydligt mer gödsel än övriga områden där klippet blir kvar. Det från greenerna uppsamlade klippet sprids ut i ruffarna.

På golfbanan används i huvudsak långtidsverkande korngödsel men till greenerna används även flytande gödselmedel, ofta i kombination med t.ex. vätmedel eller olika biostimulanter som bl.a. hjälper gräsets näringsupptagningsförmåga.

Runt diken och dammar finns s.k. skyddszoner för att minimera risken för att gödsel ska rinna ner i vattendragen. Skyddszoner är i praktiken ruffar som ej gödslas.

Greenerna gödslas i medeltal 10 ggr, utslagsplatserna 3-4ggr och fairways 1-2ggr under växtperioden.

Ruffarna gödslas normalt inte.

5. BEKÄMPNING AV VÄXTSJUKDOMAR

5.1 BEKÄMPNING AV VÄXTSJUKDOMAR

Med växtsjukdomar menas i detta fall främst svampsjukdomar, men också ogräs och skadedjur, som kan förstöra den sådda grässorten. Snömögel är dock den vanligaste förekommande växtsjukdomen.

Problem uppstår vanligtvis på greenerna, men kan också förekomma på t.ex. utslagsplatserna och fairwayerna. I ruffarna förekommer växtsjukdomar mera sällan, däremot kan olika sorter av ogräs (ex. maskros) bli ett problem, men det gäller i princip hela banan. Speciellt vid klippning av fairways där fairwayklipparen (cylinderklippare) ej klarar av att klippa av "sega" ogrässorter och klippresultatet blir därför osnyggt.

På nysådda områden är ogräsen också till besvär. Dessutom kan nysått/nytt gräs drabbas av skadedjur (fritfluga).

Snömögel

5.2 ANVÄNDNING AV KEMISKA BEKÄMPNINGSMEDEL

VÄXTSJUKDOMAR	- vanligtvis är det endast greener som besprutas men
(snömögel, rotdödare)	vid behov även utslagsplatser och fairways
SKADEDJUR	- bekämpas ytterst sällan men om t.ex. greener eller
(Fritfluga)	utslagsplatser är i känsligt läge, p.g.a. ny- eller
	kompletteringssådd, kan det vara nödvändigt
OGRÄS	- bekämpas mekaniskt, men vid behov kemiskt
ALGER	- bekämpas i huvudsak mekaniskt (vertikalskärning, luftning, krattning)

- Hantering och användning av kemiska bekämpningsmedel endast av person som genomgått kurs för användning av bekämpningsmedel.

- Bekämpningsmedel används endast vid behov, vid rätt tidpunkt och genom att följa de varningsföreskrifter som gäller.

- Vid all bekämpning beaktas vattendrag i närheten.

- Bekämpningsutrustningen skall vara granskad och i gott skick.

- Användare av golfbanan meddelas om vad som bekämpas och hur det utförs.

- Varje användning och mängd av bekämpningsmedel antecknas.

5.3 ÖVRIGA METODER

5.3.1 MARKENS SURHETSGRAD

Som förebyggande åtgärd mot växtsjukdomar kan man försöka reglera markens pH-värde så att det förhindrar eller minskar risken för växtsjukdomar.

5.3.2 MEKANISKA ÅTGÄRDER

Genom att använda så vassa klippbett som möjligt minskas slitaget på gräset och risken för växtsjukdomar minskar.

Under sensommaren bevattnas greenerna tidigt på morgonen mot dagg, vilket gör att gräset torkar upp snabbare och förekomsten av växtsjukdomar minskar.

Ogräs (ex. maskros, klöver), på fairways och i ruffar kan, förutom att klippas ofta, bekämpas med vertikalskärningar. På greener förekommer ogräs inte så ofta, eftersom många ogräs ej tål upprepade korta klippningar och vertikalskärningar.

Genom besprutning av järnsulfat sjunker pH-värdet tillfälligt, vilket många växtsjukdomar ej klarar. Även vissa ogräs är känsliga mot järnsulfat.

5.4 BIOLOGISKA BEKÄMPNINGSMEDEL

På marknaden finns ett flertal olika biologiska bekämpningsmedel som testats på olika håll i flera år. Resultaten har varit goda och det är möjligt att man i framtiden även på golfbanor börjar använda sig mera av detta. Tillsvidare kan dock kemisk bekämpning inte lämnas helt bort, men dess användning kan minskas.

Archipelagia Golf använder tillsvidare ingen biologisk bekämpning.

6. BEVATTNING

6.1 BEVATTNING PÅ GOLFBANAN

Automatisk bevattning (datorstyrd) över greener, utslagsplatser och fairways har installerats på hela golfbanan.

Bevattningsvattnet kommer från närliggande gruva (ca.1 km från golfbanan). Detta ger vid behov (extrem torka) ca.800m³ vatten/dygn. Dammarna på golfbanan samlar upp överflödigt regn- och bevattningsvatten som sedan används för bevattning av golfbanan. Detta cirkulationssystem är effektivt och medför minskad belastning av miljön. Vattenåtgången är ca.20000-35000m³ /år.

En borrhunn som ger 5000m³/år används också vid behov till bevattning.

Bevattning behövs vanligtvis under perioden maj till september. Då bevattnas greener och utslagsplatser ganska regelbundet och fairwayerna vid behov. Under regniga somrar är behovet av bevattning naturligtvis liten.

6.2 HUSHÅLLSVATTEN

Archipelagia Golfs klubbhus och servicehus är anslutna till stadens vatten- och avloppsnät. Dricks- och hushållsvatten tas därifrån

6.3 DAGVATTEN

2021 installerades en pumpstation bakom tee 7 som effektivt pumpar dagvatten till den stora dammen mellan hål 5 och 6. Dagvattnet kommer från en stor del av Finby bostadsområde, så även mindre regn samlas bra upp.

.

7. SÄKERHETEN PÅ GOLFBANAN

7.1 ARBETSSÄKERHETEN PÅ GOLFBANAN

Arbetsmaskiner med hög ljudnivå kan medföra risker för hörseln för banarbetare och hörselskydd bör därför alltid användas vid användning av dessa maskiner. Arbetsmaskinerna granskas och underhålls regelbundet för att minimera risker för arbetsolyckor. Skyddsutrustning används alltid vid arbeten som det kräver (t.ex. användning av röjsåg/motorsåg, vid kemisk bekämpning). Golfspelares bollar medför också risker för banarbetare som mestadels rör sig ute på golfbanan, därför är det viktigt att man kan röra sig "rätt" bland spelarna. Genom att vara uppmärksam, följa med spelarnas rutiner samt försöka välja säkrare körrutter minskar olycksriskerna. Naturligtvis ligger en stor del av ansvaret även hos golfspelarna. Med skyddsnät vid farliga ställen minskas också olycksriskerna.

7.2 SPELSÄKERHETEN PÅ GOLFBANAN

Banpersonalen tar hänsyn till spelare vid användning av olika arbetsmaskiner på golfbanan så att inga olycksrisker uppstår. Eftersom arbetsmaskiner ofta har hög ljudnivå tar banpersonalen hänsyn till spelare genom att i mån av möjlighet minska motorvarven på maskinen i närheten av spelare.

För att minimera farosituationer på banan har ett flertal förbättringar gjorts fr.o.m. år 2008. Nedan några exempel:

- Vid hål #9 förlängdes utslagsplatsen 30 meter bakåt. Detta för att bollar inte ska flyga över byvägen som korsar banan.
- Vid hål #7 byggdes 2013 en ny utslagsplats lite längre bak och närmare den allmänna vägen som löper parallellt med banan. Meningen är att spelriktningen riktas mera in mot banan och inte ut mot vägen.
- Spelordningen ändrades fr.o.m. säsongen 2025 på hålen #10 och #14. Den återgick således till den ursprungliga spelordningen som gällde fram till år 2008. Nu med den skillnaden att skyddsnät sattes upp bakom båda greenerna för att göra transportsträckan från hål #10 till #11 och hål #14 till #15 säker. Samtidigt byggdes några nya transportvägar (från hål #13 till #14 och delvis från hål #14 till #15). Tanken bakom denna ändring var främst att slippa den stora höjdskillnaden som det tidigare blev när man gick från hål #9 upp till tee-plats #10.
- Skyddsnät finns uppsatta vid hål #4, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15 och runt rangen.

För att minimera risken för olyckor är det obligatoriskt med forecaddie(*se bild nedan) vid hål #16 och #14. (Ensamma spelare borde alltid slå från en tee-plats längre fram där sikten ej är skymd!)

Vid banorna #11 och #17 finns klockor utplacerade så att spelare på dessa banor kan meddela efterkommande spelare att det är fritt fram att slå. Vid utslagsplats # 15 finns ett nybyggt (2019) utkikstorn som är tillräckligt högt för att kunna se om någon finns på banan framför.

OBS! Golfspelare bör vara speciellt uppmärksamma för fotgängare, cyklister och bilar som rör sig på Veckalvägen (byvägen). (*Forecaddie betyder att någon står längre fram och kollar att "sikten är klar".)

Forecaddienät vid tee#16

8. ANVÄNDNING AV GOLFBANAN ÅRET RUNT

Runt och delvis korsande golfbanan finns en konditionsbana som används flitigt av motionärer året runt.

På vintern används golfbanan även av skidåkare. Ett 7 km långt skidspår dras upp och det är mycket populärt. Vid backen upp mot green #17 åks det traditionellt också mycket pulka.

9. LITEN GOLF - ORDLISTA:

Green	Mycket kortklippt område där flaggan finns
Foregreen	Kortklippt område runt green
Tee	Utslagsplats, därifrån slås första slaget på varje hål
Fairway	Kortklippt område mellan tee och green
Ruff	Område runt fairways och andra områden med längre gräs
Bunker	Större ”gropar” fyllda med sand, försvårar spelet
Vattenhinder	Diken eller dammar
Range	Övningsställe för alla att slå bollar
Randområden	Skogspartier och andra områden som omger golfbanan
Green card	För att få spela på banan krävs att man avlägger ett spel –och regelprov.
Forecaddie	Medspelare eller annan person som går fram och kollar att banan är fri för spel om sikten är skymd.

10. NATURINVENTERING

10.1. VAD NATURINVENTERINGEN OMFATTAR

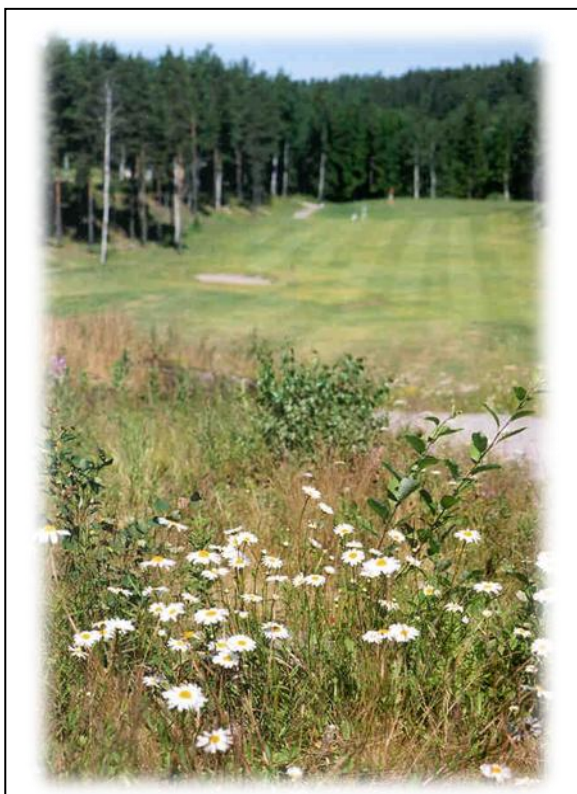
Naturinventeringen omfattar hela golfbanan, främst randområden och skogspartier intill banan men även vad som finns planterat på olika ställen av golfbanan. I den här inventeringen av banan har vi tagit fasta på de växter som är vanligast intill de olika golfhålarna (se punkt 3.3.1.). Många växter förekommer naturligtvis nästan överallt på golfbanan men nämns inte särskilt på alla ställen. Växtinventeringen har utförts under sommaren 2001 av Bertil Blomqvist, som också har skrivit om fågellivet på golfbanan (se punkt 4). Ett stort tack till honom! År 2005 observerade vi dock en fågelart till, och som numera återkommer årligen, nämligen strandskatan (*Haematopus ostralegus*).

Den som gillar bär kan hitta rikligt av både smultron och blåbär samt även lingon och hallon. Även svampintresserade kan hitta läckerheter som kantareller, blod- och skäggriskor samt

stolt fjällskivling intill golfbanan. Andra svamparter har ej noterats i denna naturinventering. Däggdjur nämns ej heller, men rävar, grävlingar, harar, bisamrättor, vitsvanshjortar, rådjur och älgar ses ofta på vår golfbana!

Naturen kring golfbanan är vacker med sina naturliga höjdskillnader, skogsgläntor och bl.a. en massa vackra enbuskar som är så typiskt för skärgårdsmiljön. Det finns också konstgjorda dammar och planterade träd som bidrar till att golfbanan är ett välskött grönområde där man tar hänsyn till både djur och natur.

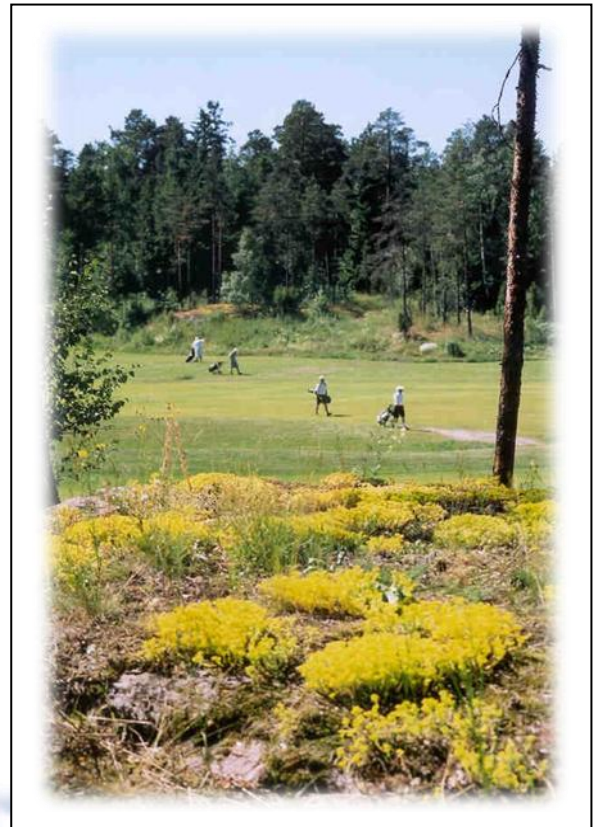

10.2 JORDMÅNEN

Jordmånen består till stor del av lera. Hålen #6 och #7 är gammalt sjöbotten och har i senare skede använts som åkermark. P.g.a. den leriga jordmånen ställer det till många problem inom skötseln av banan, speciellt efter rikliga regn då vattnet blir liggande på banan. Därför krävs en hel del dräneringsjobb varje höst för att hålla banan i så gott skick som möjligt. Banan djupluftas varje höst och sand tillsätts (dressning) under våren/ sommaren för att förbättra markstrukturen.

10.3 VÄXTLIGHETEN

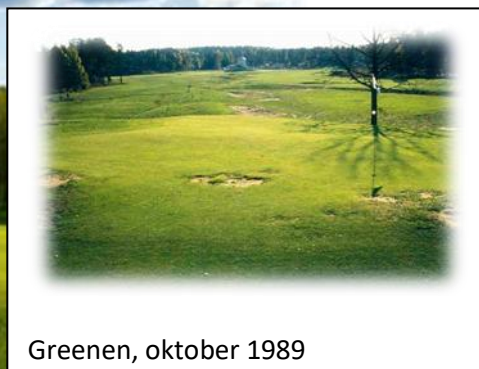
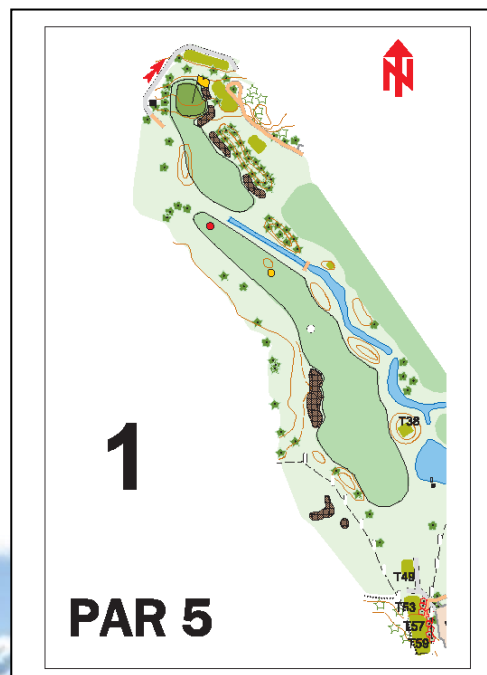
Växtligheten på golfbanan är riklig och består mestadels av vanlig blandskog, d.v.s. bl.a. tall, gran, björk, sälg, al, asp samt några ekar. Som buskar förekommer främst vide, måbär, skogstry och på vissa ställen nypon. Undervegetationen är väldigt riklig. Allt från t.ex. smultron, lingon och blåbär till vitsippor, blåsippor, liljekonvaljer, nattviol, kaveldun och örnbräken. Planterade träd är lärk, björk, bollpil, silverpil, tall, rönn, lönn, alm, pelarasp (markerar 150m till green på alla hål) lind och al. Planterade buskar är bollpil och korgpil.

10.3.1 VÄXTLIGHETEN OCH KORT BESKRIVNING AV HÅLEN

HÅL # 1

Ett par 5 hål med anlagd damm till höger. Ett brett dike löper delvis parallellt för att sedan längre fram korsa banan. Banan är ganska öppen med den nya par 3-banan till vänster och till höger bana # 18, som löper i motsatt riktning. I början av banan finns planterade björkar, rönnar och tallar. Längre fram till vänster finns planterade alar och intill greenen almar. På högra sidan, mot 18:e utslagsplatsen, planterade tallar. Vilda växter är bl.a. nattviol, vitsippa, färgkulla, kråkvikter, gulmåra, gulvial och tvåblad.

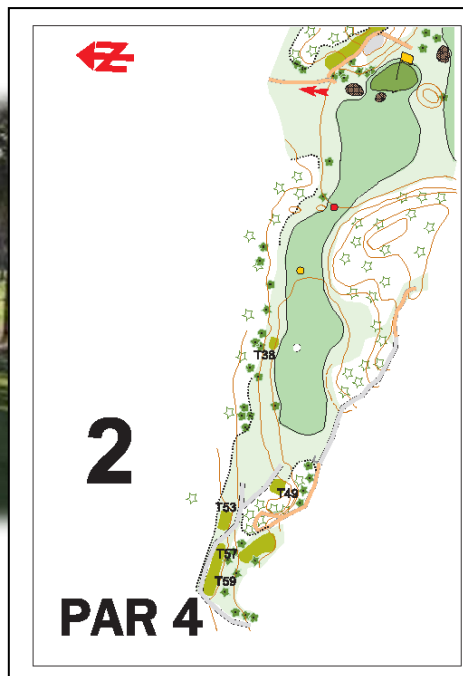

Greenen, oktober 1989

Augusti 2009

HÅL # 2

Utslagsplatsen ligger ovanför 1:ans green, med berg som grund. Skogen består av olika barr- och lövträd på båda sidorna. Det finns också berg på båda sidorna om banan, där det bl.a. växer många enar. Några ekar finns också, bl.a. en lite större strax till vänster i början av fairway. Övriga växter är bl.a. bergdunört, duntrav, gul fetknopp och blåsippta.

HÅL # 3

Ett par 3 hål vars utslagsplats är byggd uppe på en bergskulle. Den omges av en smal skogsremsa. Bakom greenen finns planterade bollpilar, som tyvärr ofta haft besök av älg, vilket har resulterat i avbrutna grenar och kvistar.

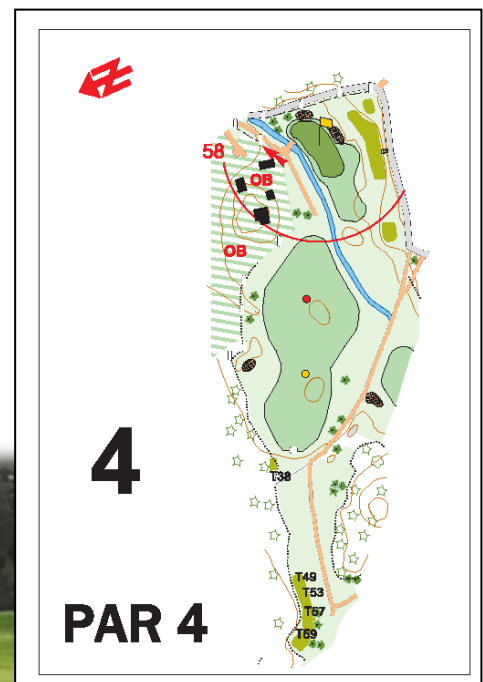
Bunkrarna till höger har byggts om till en bunker hösten 2014.

HÅL # 4

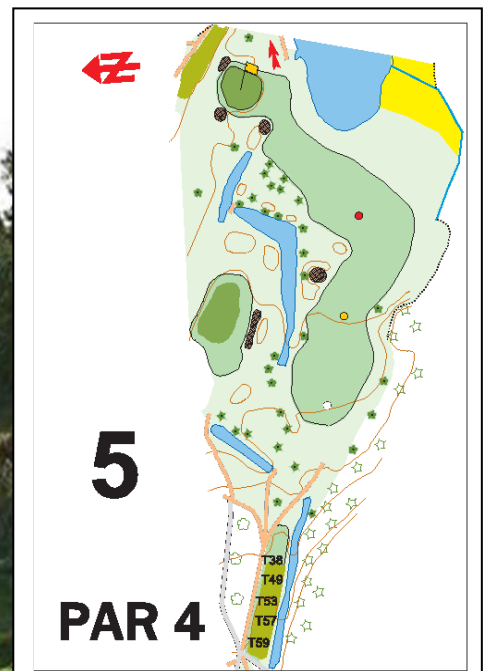

Banan korsas först av konditionsspåret, sedan av diket som börjar vid 1:an och fortsätter genom eller parallellt med många av gamla sidans banor, där det slutligen mynnar ut i dammen vid bana # 5. Skogen till vänster om banan består mest av barrträd och där skogen blivit mer gallrad växer en hel del ormbunkar. Till höger intill konditionsspåret växer björk, gran, tall och asp. Till vänster om fairway finns några planterade björkar och strax bakom greenen några bollpilar. Övriga växter vid hål # 4 är bl.a. styvmorsviol, gullris och gul fetknopp.

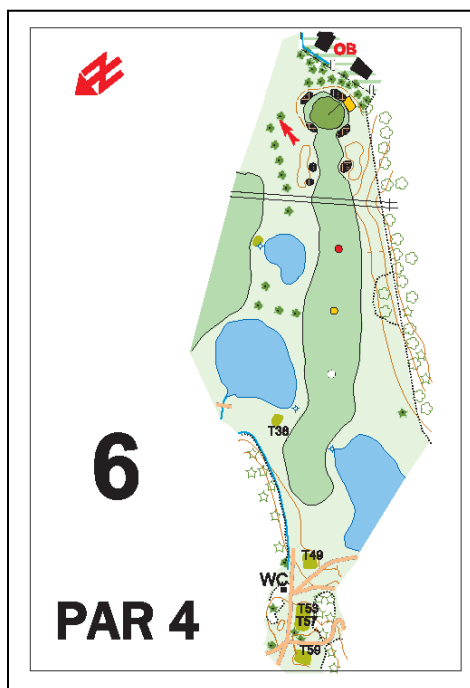
HÅL # 5

Utslagsplatsen ligger intill byvägen Veckalvägen. Parallellt med tee-platsen löper diket, som vid banans början fyllts igen (för att försnabba spelet) och istället mynnar ut ungefär vid 150 meters märket. Här avgränsar det till hål # 16 på den vänstra sidan. På den högra sidan finns ett dike som delvis fyllts och dränerats. I skogen till höger växer mycket liljekonvaljer. Rakt framöver finns den största av de fyra dammarna på golfbanan. Planterade träd är bollpil och lärkträd. För övrigt kan man hitta rödplister, vårärt, gullris, gulsporre, älggräs, hundfloka och kirskaal intill banan. I diket växer följande växter: bredbladigt kaveldun, stor igelknopp, svalting, brunskära, videört och åkermynna.

HÅL # 6

Första hålet på den s.k. nya sidan är en lång par 4 med den stora dammen till höger och två mindre dammar längre fram till vänster. Grunden är gammalt sjöbotten som efter det varit åkermark. I närheten av utslagsplatsen växer bl.a. måbär, nypon, blåklockor, äkta johannesört och en del stora tallar och enar. Vid dammarna på vänstra sidan finns silverpil och korgpil planterade. Blandskog till höger, med betoning på lövskog. Bakom greenen har tallar och bollpilar planterats, vilket avgränsar mot bostadsområdet som ligger nära inpå.

Äkta johannesört

HÅL # 7

Ett långt par 5 hål. Till vänster några planterade bollpilar. Till höger ett brett dike, som avgränsar mot Vapparvägen (byggd år 2005). Lite längre fram till vänster finns en naturskön kulle med äldre tallar och enar. Till höger om fairway finns lindar som planterades i juni-09. Intill greenen växer några gamla björkar

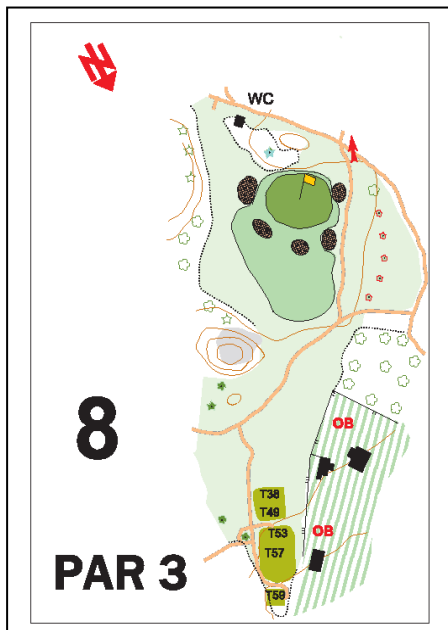

Tibast hittar man i skogsbrynet i närheten av green #7. Den blommar tidigt på våren och får senare röda "bär".

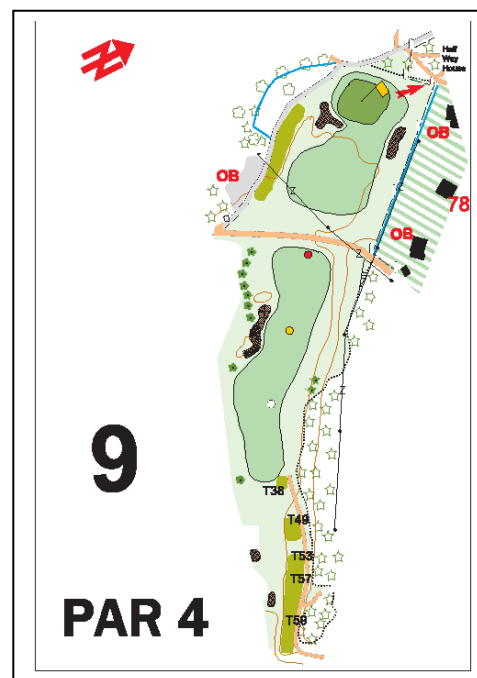
HÅL # 8

Ett par 3 hål som tidigare hade stora sälgar till höger men som p.g.a. dåligt skick har fällts. Till vänster finns ett mindre berg med tall, rönn, sälg, björk och videbuskar.

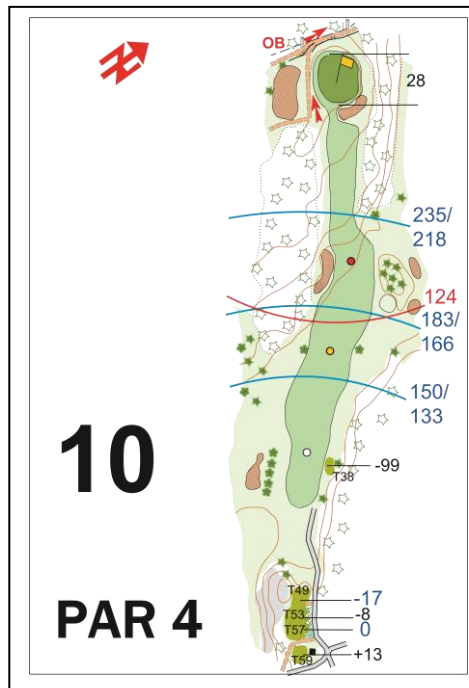
HÅL # 9

Tallskog till höger med enar, måbär, skogstry, liljekonvalj, rödplister, getrams, gulmåra och ögontröst. Till vänster, som avgränsning mot hål # 16, finns planterade almar, björk och al. Hösten 2011 har utslagsplatsen förlängts bakåt. Det borde minska riskerna för att golfare slår sitt öppningsslag över Veckalvägen, där någon som eventuellt rör sig på vägen i värsta fall kan bli träffad av en boll.

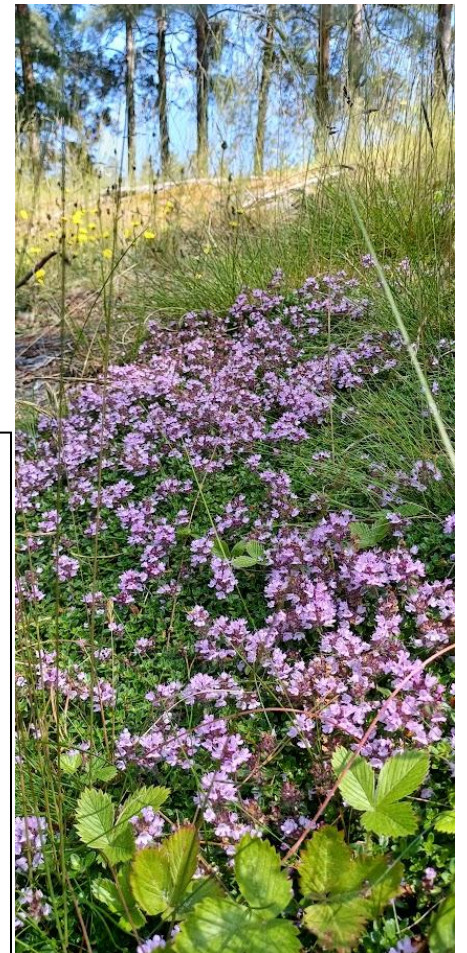

HÅL # 10

Utslagsplatsen ligger uppe på ett berg, strax ovanför greenen till hål # 15. Här intill utslagsplatsen har man också byggt en liten "kaffestuga". Skogen består mestadels av tall och gran. Även här hittar man en liten tibast i närheten av greenen. Till höger, i skogsområdet mellan #10 och #14 växer mycket nattviol, skogsknipprot, backtimjan och linnéa.

Nattvioler mellan 10 & 14

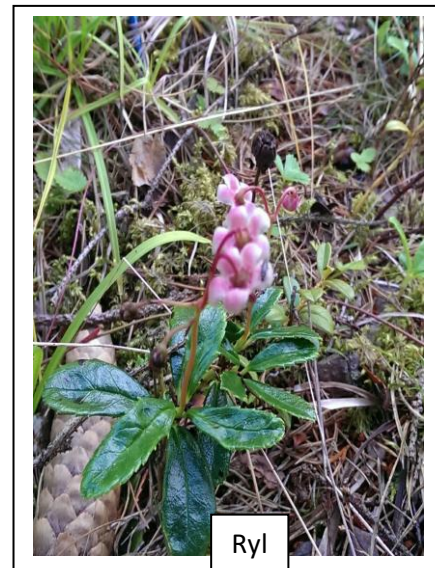

Backtimjan

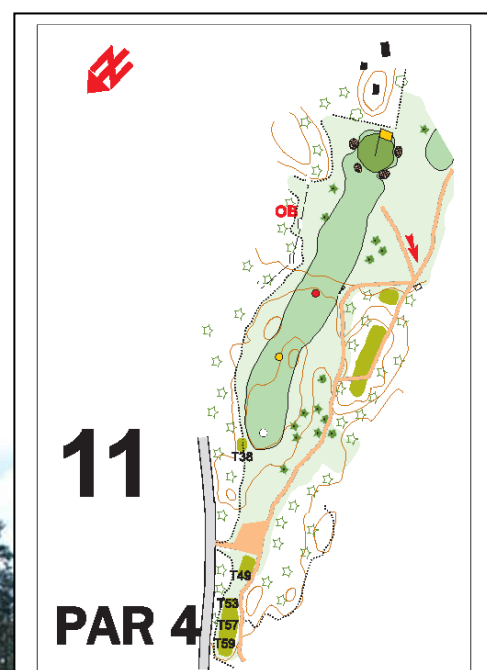

Skogsknipprot vid 10:an

HÅL # 11

Till vänster om detta hål går Vepo-vägen som dock skyddas rätt bra av tät gran- och tallskog. Intill detta hål hittar man såväl lingon, smultron och blåbär som ekorrbär, stenbär, liljekonvaljer, björk- och vitpyrola, rödklint, linnéa, harsyra, ek- och örnbräken samt några små ekar. Till höger om T49 hittar man också ryl.

HÅL # 12

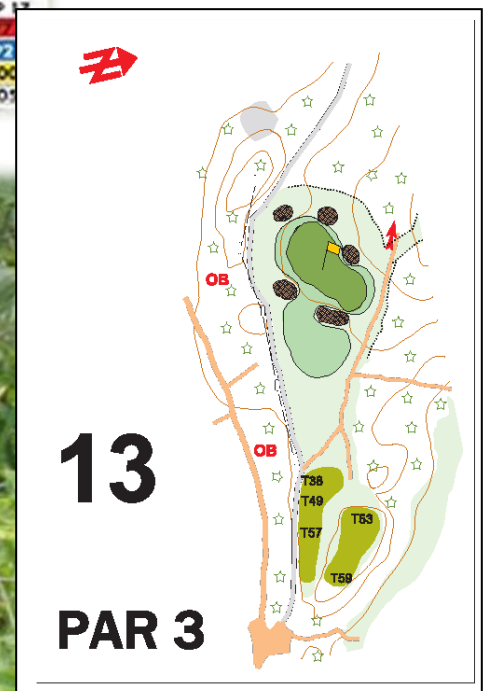

Skogen på vänster sida, som avgränsar mot två privata tomter, är björkskog och på höger sida berg med blandskog där tall är dominerande. Här hittar man bl.a. smultron, nattviol, gullris och ormbunkar samt några små ekar.

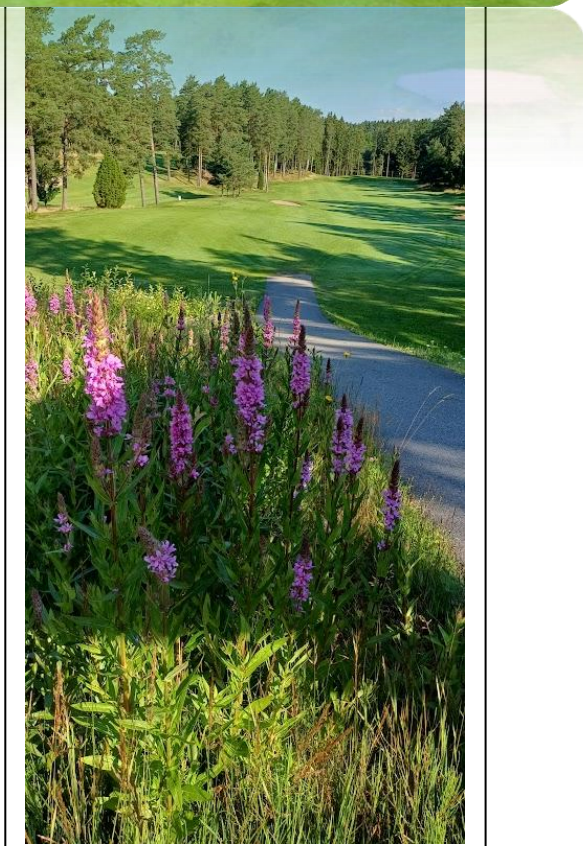
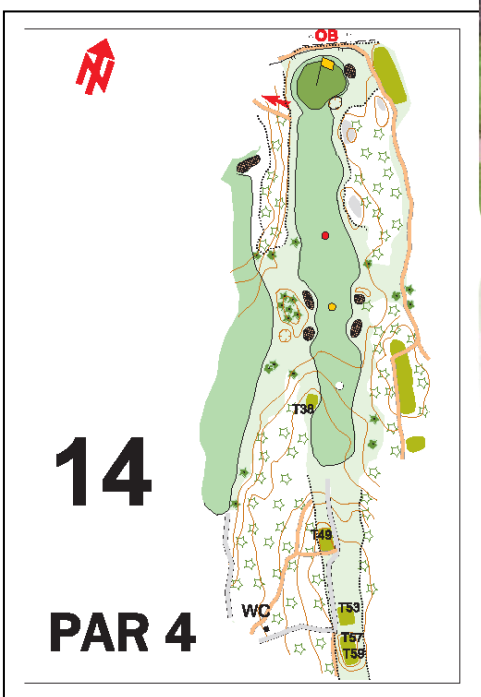
HÅL # 13

Ett kort par 3 hål omgivet av skog. Här hittar man bl.a. kaprifol till höger om stigen mot greenen (se nedre bilden).

HÅL # 14

Ett par 4 hål som har stor höjdskillnad mellan utslagsplatsen och greenen. Detta är också banans högsta punkt, innan ombyggnaden av bakre utslagsplatsen +35 m, men nu +38 meter över havet. Tallskogen är dominerande, med mycket enbuskar på båda sidor av banan. Kråkvicker, kamomill, duntrav, ljung och jungfru Marie nycklar är vanliga växter här. Vid mitten av banan där det är öppet mot hål # 10 finns tallar planterade.

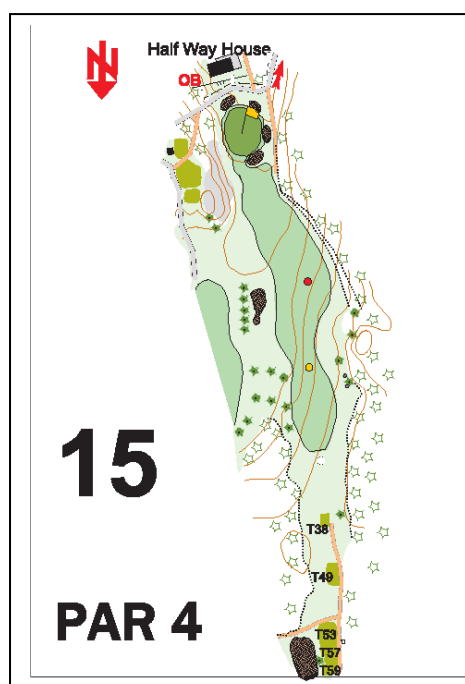

HÅL # 15

Också här är höjdskillnaden mellan utslagsplatsen och greenen stor. Dessutom sluttar banan vid mitten kraftigt från höger ner mot hål # 14 till vänster. Lönnar finns planterade på det öppna området mellan hål # 10 och 15.

Gamla kaffestugan och tee # 10 uppe på berget till vänster. Rakt fram, bakom green # 15, den nya kiosken.

HÅL # 16

Par 3 hål som korsas av Veckalvägen (byväg). Till vänster finns hål # 9. Lärkträd och rönnar finns planterade vid detta hål. Ett brett dike som fanns framför greenen har fyllts igen och dränerats.

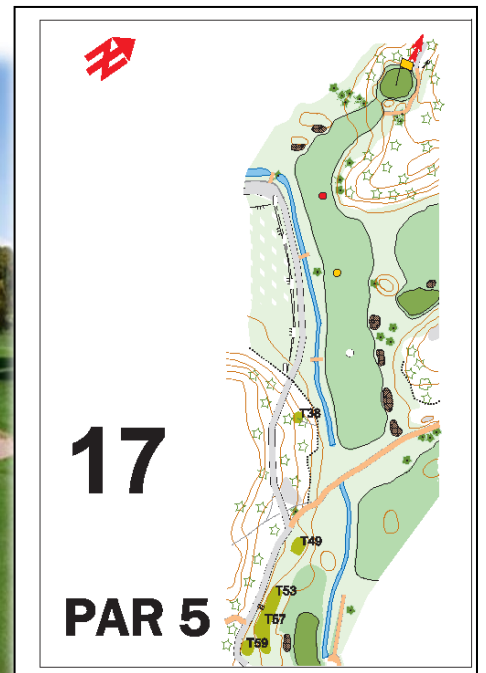

Soluppgång, oktober 2008

HÅL # 17

Par 5 hål, s.k. dubbel dogleg. Utslagsplatsen ligger ovanför hål 4:as green. En transportväg går parallellt längs banan och motionsspåret korsar banan i början. Skog och berg finns i början av banan till vänster men banan är sedan ganska öppen. Diket löper parallellt på vänster sida. Högra sidan är ett brett ruffområde där några bollpilar finns planterade. Längre fram viker banan av upp till höger mot ett berg omgivet av skog (tall) och där det också växer mycket liljekonvaljer.

Liljekonvalj

HÅL # 18

Par 4 hål som går parallellt med diket till höger och hål # 1. Diket korsar banan längre fram, närmare greenen. Till vänster berg och tallskog (som omger 17:e greenen). Intill utslagsplatsen finns bl.a. smultron och stenbär. Till höger planterade tallar.

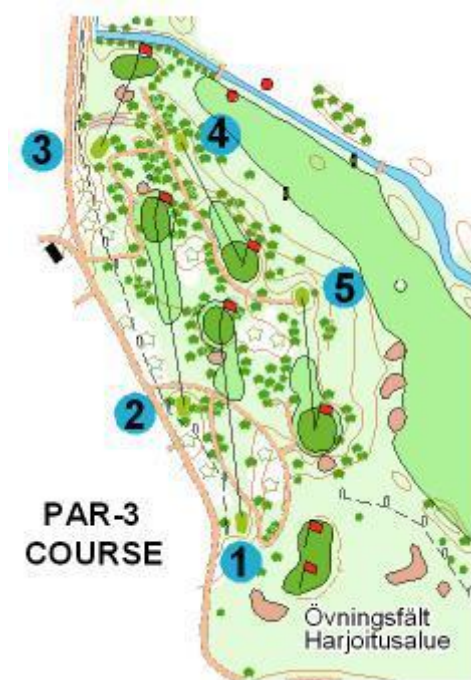
Skogsknipprot

10.3.2 ÖVNINGSBANAN

Under hösten 2003 påbörjades förstorings- och förbättringsarbetet av övningsbanan. En stor del grävdes upp, man installerade automatisk bevattning och området dränerades. Nackdiken fylldes igen och träd/sly fälldes runt om för att göra området större. En ny stor green byggdes och de två gamla kullarna (greenerna) grävdes bort. Två st. befintliga bunkrar sparades, varav den ena förstörades avsevärt. En tredje ny bunker anlades intill den nya greenen. I början av juni kunde man börja anlägga flyttgräs på greenen samt på en del av det övriga övningsområdet (fairway-gräs). 1000m² flyttgräs användes för greenen samt 2000m² till fairway. Resten av övningsbanan såddes. Den totala arealen för övningsbanan är drygt 1ha. Hösten 2013 har ett ombyggnadsarbete påbörjats vid bunkern intill greenen.

10.3.3 PAR 3-BANAN

Par 3-banan, som planerats av Kurt Mangs (medlem i bankommittén), är en mycket omtyckt liten övningsbana för såväl nybörjare som "gamla" spelare. Byggandet av banan påbörjades hösten 2007 och banan öppnades officiellt för spel 16.8.2008.

10.3.4. VÄXTFÖRTECKNING

SVENSKT NAMN	FINSKT NAMN	LATINSKT NAMN
1 Kirskål	Vuohenputki	Aegopodium podagraria
2 Svalting	Ratamosarpio	Alisma plantago-aquatica
3 Vitsippa	Valkovuokko	Anemone nemerosa
4 Färgkulla	Keltasauramo	Anthemis tinctoria
5 Hundfloka	Koiranputki	Anthriscus sylvestris
6 Brunskära	Tummarusokki	Bidens tripartita
7 Ljung	Kanerva	Calluna vulgaris
8 Stor blålocka	Kurjenkello	Campanula persicifolia
9 Blålocka	Kissankello	Campanula rotundifolia
10 Rödklint	Ahdekaunokki	Centaurea jacea
11 Liljekonvalj	Kielo	Convallaria majalis
12 Jungfru Marie nycklar	Maariankämmeekkä	Dactylorhiza maculata
13 Duntrav	Maitohorsma	Epilobium angustifolium
14 Bergdunört	Lehtohorsma	Epilobium montanum
15 Skogsknipprot	Lehtoneidonvaippa	Epipactis helleborine
16 Ögontröst	Ketosilmäruoho	Euphrasia stricta
17 Älggräs	Mesiangervo	Filipendula ulmaria
18 Smultron	Ahomansikka	Fragaria vesca
19 Gulmåra	Keltamatarä	Galium verum
20 Ekbräken	Metsäimarre	Gymnocarpium dryopteris
21 Blåsippa	Sinivuokko	Hepatica nobilis
22 Äkta johannesört	Mäkikuisma	Hypericum perforatum
23 Rödplister	Punapeippi	Lamium purpureum
24 Gulvial	Niittynätkelmä	Lathyrus pratensis

25 Vårärt	Kevätlinnunherne	<i>Lathyrus vernus</i>
26 Gulsporre	Keltakannusruoho	<i>Linaria vulgaris</i>
27 Linnea	Vanamo	<i>Linnaea borealis</i>
28 Tvåblad	Soikkokaksikko	<i>Listeria ovata</i>
29 Skogstry	Lehtokuusama	<i>Lonicera xylosteum</i>
30 Strandlysing	Ranta-Alpi	<i>Lysimachia vulgaris</i>
31 Ekorrbär	Oravanmarja	<i>Maianthemum bifolium</i>
32 Kamomill	Kamomillasaunio	<i>Matricaria recutita</i>
33 Åkermymnta	Rantaminttu	<i>Mentha arvensis</i>
34 Björkpyrola	Nuokkotalvikki	<i>Orthilia secunda</i>
35 Harsyra	Käenkaali	<i>Oxalis acetosella</i>
36 Nattviol	Valkolehdokki	<i>Platanthera bifolia</i>
37 Getrams	Kalliokieli	<i>Polygonatum odoratum</i>
38 Örnbräken	Sananjalka	<i>Pteridium aquilinum</i>
39 Vitpyrola	Isotalvikki	<i>Pyrola rotundifolia</i>
40 Måbär	Taikinamarja	<i>Ribes alpinum</i>
41 Nypon	Ruusu	<i>Rosa ssp</i>
42 Stenbär	Lillukka	<i>Rubus saxatilis</i>
43 Gul fetknopp	Keltamaksaruoho	<i>Sedum acre</i>
44 Gullris	Kultapiisku	<i>Solidago virgaurea</i>
45 Stor igelknopp	Haarapalpakko	<i>Sparganium erectum</i>
46 Bredkaveldun	Leveäosmankäämi	<i>Typha latifolia</i>
47 Blåbär	Mustikka	<i>Vaccinium myrtillus</i>
48 Lingon	Puolukka	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>
49 Kråkvicker	Hiirenvirna	<i>Vicia cracca</i>
50 Styvmorsviol	Keto-orvokki	<i>Viola tricolor</i>

51 Kaprifol	Tuoksuköynnöskuusama	<i>Lonicera caprifolium</i>
52 Tibast	Näsiä	<i>Daphne mezereum</i>
53 Ryl	Sarjatalvikki	<i>Chimaphila umbellata</i>
54 Backtimjan	Kangasajuruoho	<i>Thymus serpyllum</i>
55 Klibbal	Tervaleppä	<i>Alnus glutinosa</i>
56 Gråal	Harmaaleppä	<i>Alnus incana</i>
57 Vårtbjörk	Rauduskoivu	<i>Betula pendula</i>
58 En	Kotikataja	<i>Juniperus communis</i>
59 Lärkträd	Lehtikuusi	<i>Larix ssp</i>
60 Gran	Metsäkuusi	<i>Picea abies</i>
61 Tall	Mänty	<i>Pinus sylvestris</i>
62 Asp	Haapa	<i>Populus tremula</i>
63 Pelarasp	Pylväshaapa	<i>Populus tremula 'Erecta'</i>
64 Ek	Tammi	<i>Quercus robur</i>
65 Säl	Raita	<i>Salix caprea</i>
66 Bollpil	Terijoensalava	<i>Salix fragilis 'Bullata'</i>
67 Silverpil 'Sibirica'	Hopeapaju	<i>Salix alba var. sericea</i>
68 Korgvide	Koripaju	<i>Salix viminalis</i>
69 Rönn	Pihlaja	<i>Sorbus aucuparia</i>
70 Ullung-rönn	Tuurenpihlaja	<i>Sorbus 'Dodong'</i>
71 Alm	Jalava	<i>Ulmus ssp</i>
72 Lönn	Metsävaahtera	<i>Acer platanoides</i>
73 Lind	Lehmus	<i>Tilia vulgaris</i>

10.4 FÅGLAR PÅ GOLFBANAN, SKRIVEN AV BERTIL BLOMQVIST

Fåglar vid golfbanan i Pargas
från 2002)

(Lätt uppdaterad, första versionen

En golfbana, med sina kortklippta gräsmarker, välansade skogskanter och små dammar, är ju som känt en fröjd för ögat. Dock handlar det om kraftigt kulturbetingade biotoper, vilket alltid påverkar både växt- och djurliv i en eller annan riktning. Generellt kan man ändå påstå att en kombination av både golfbana och angränsande skog ger en större variation och artrikedom än om det bara skulle finnas skog.

Vanliga skogsfåglar som häckar kring banan är bland annat **bofink**, **lövsångare**, **trädpiplärka**, **rödhake**, **björktrast**, **taltrast**, **koltrast** och **rödvingetrast**.

Randområden med ruff och omgivande skogsbryn gynnar fröätande arter som **steglits** och **hämpling**, vilka är rätt vanliga på vår bana. En nykomling är pilfinken som idag häckar på flera ställen, ofta i elstolparna! Även **svartvita flugsnappare** och **grå flugsnappare** är regelbundna häckfåglar.

Pargas Naturskyddsförening satte i tiderna upp ett trettiotal fågelholkar runt hela banan, vilket gynnat hålbbyggande arter som **stare**, **rödstjärt** och **flugsnappare**. Speciellt staren har en livskraftig stam kring golfbanan och i juni kan man se flockar av ungfåglar lite här och där.

Näktergal, **härmsångare** och **grönsångare** brukar varje år höras från de lummiga dungarna.

Buskskvättan och **stenskvättan** har tyvärr gått kraftigt tillbaka och är inte längre årliga häckfåglar. Rovfåglar som **sparv-** och **duvhök** ses ibland jaga kring banan och häckar möjligen i skogarna kring banan. Eagles, främst **havsörnar** ses numera ofta kretsa över banan. **Kungsörn** har påträffats en gång vintern 2006.

Efter tillbyggnaden fick banan flera nya dammar vilket tydligt gynnat både änder och vadare. T.ex. **bläsand** och **gräsand** häckar numera årligen. **Knipan** häckar i holkar eller ihåliga träd runt banan och numera kan man få se 2-3 kullar med dunungar som söker mat i dammarna. Av vadarna häckar troligen **mindre strandpipare** och **strandskata** (nykomling) ibland och höst och vår utnyttjas dammarna regelbundet av flyttande vadare som **grönbena**, **svartsnäppa**, **skogssnäppa**, **gluttsnäppa** och **brushane**.

Speciellt under hösten utnyttjas hela golfbanan flitigt som rastplats för allehanda flyttfåglar som här hittar både mask och insekter. I september kan banan vara översållad av **sädesärlor**, **gulärlor** och **ängspiplärkor**.

Även några ovanligare "birdies" har setts på golfbanan under årens lopp. Några historiska axplock: Den 5 juni 1990 flyttade fyra **vita storkar** rakt över klubbhuset och i juni 1992 flyttade åtta **kustpipare** förbi. Den 6 augusti 1992 spatserade en **mosnäppa** i sandbunkern på övningsbanan och fem dagar senare höll en **dubbelbeckasin** till i utfallsdiket. **Ringtrast** sågs hösten 2016. **Stenknäcken** har setts några gånger under åren och **lundsångaren** sjöng intill övningsbanan i början av juni både år 2000 och 2005.

Andra mindre vanliga fåglar som enstaka gånger setts på banan under flyttning är **bläsgås**, **rödstrupig piplärka**, **skäggmes**, **tallbit** och **lappsparv**. Någon äkta albatross har däremot ännu inte synats till!

BIOTOP: en biologisk term för en omgivning där ett visst växt- eller djursamhälle hör hemma

10.4.1.FÖRTECKNING ÖVER FÅGLAR

1 Bergfink	Ga	Järripeippo	Fringilla montifringilla
2 Berguv	Hs	Huuhkaja	Bubo bubo
3 Bivråk	Gf	Mehiläishaukka	Pernis apivorus
4 Björktrast	Ha	Räkättirastas	Turdus pilaris
5 Blå kärrhök	Gf	Sinisuohaukka	Circus cyaneus
6 Blåmes	Ha	Sinitiainen	Parus caeruleus
7 Bläsand	Hf	Haapana	Anas penelope
8 Bläsgås	Gf	Tundrahanhi	Anser albifrons
9 Bofink	Ha	Peippo	Fringilla coelebs
10 Brun kärrhök	Gf	Ruskosuohaukka	Circus aeruginosus
11 Brunand	Ts	Punasotka	Aythya ferina
12 Brushane	Gf	Suokukko	Philomachus pugnax
13 Buskskvätta	Hs	Pensastasku	Saxicola rubetra
14 Domherre	Tv	Punatulkku	Pyrrhula pyrrhula

15 Drillsnäppa	Gf	Rantasipi	Actitis hypoleucos
16 Dubbelbeckasin	R	Heinäkurppa	Gallinago media
17 Dubbeltrast	Hf	Kulorastas	Turdus viscivorus
18 Duvhök	Hs	Kanahaukka	Accipiter gentilis
19 Enkelbeckasin	Gf	Taivaanvuohi	Gallinago gallinago
20 Fiskmås	To	Kalalokki	Larus canus
21 Gluttsnäppa	Gf	Valkoviklo	Tringa nebularia
22 Gransångare	Hf	Tiltalti	Phylloscopus collybita
23 Grå flugsnappare	Ha	Harmaasieppo	Muscicapa striata
24 Grågås	Gf	Merihanhi	Anser anser
25 Gråsiska	Tv	Urpainen	Carduelis flammea
26 Gråsparv	Hf	Varpunen	Passer domesticus
27 Gråspett	Hf	Harmaapäätikka	Picus canus
28 Gråtrut	To	Harmaalokki	Larus argentatus
29 Gräsand	Hf	Sinisorsa	Anas platyrhynchos
30 Grönbena	Gf	Liro	Tringa glareola
31 Grönfink	Ha	Viherpeippo	Carduelis chloris
32 Grönsiska	Tv	Vihervarpunen	Carduelis spinus
33 Grönsångare	Hf	Sirittäjä	Phylloscopus sibilatrix
34 Gulsparv	Hf	Keltasirkku	Emberiza citrinella
35 Gulärta	Ga	Keltavästäräkki	Motacilla flava
36 Gärdsmyg	Hs	Peukaloinen	Troglodytes troglodytes
37 Gök	Hs	Käki	Cuculus canorus
38 Göktytä	Hf	Käenpiika	Jynx torquilla
39 Havstrut	To	Merilokki	Larus marinus
40 Havsörn	To	Merikotka	Haliaeetus albicilla
41 Hussvala	Ha	Räystäspääsky	Delichon urbicum
42 Häger	To	Harmaahaikara	Ardea cinerea

43 Hämpling	Ha	Hemppo	Carduelis cannabina
44 Härmsångare	Hs	Kultarinta	Hippolais icterina
45 Järnsparv	Hf	Rautiainen	Prunella modularis
46 Järpe	Hs	Pyy	Tetrastes bonasia
47 Kaja	To	Naakka	Corvus monedula
48 Kanadagås	Ts	Kanadanhanhi	Branta canadensis
49 Tamduva	Ts	Kesykyyhky	Columba livia
50 Knipa	Hf	Telkkä	Bucephala clangula
51 Knölsvan	Ts	Kyhmyjoutsen	Cygnus olor
52 Koltrast	Ha	Mustarastas	Turdus merula
53 Korp	To	Korppi	Corvus corax
54 Kricka	Gf	Tavi	Anas crecca
55 Kråka	Ha	Varis	Corvus corone cornix
56 Kungsfågel	Hf	Hippiäinen	Regulus regulus
57 Kustpipare	Gs	Tundrakurmitsa	Pluvialis squatarola
58 Ladusvala	To	Haarapääsky	Hirundo rustica
59 Lappsparv	Gs	Lapinsirkku	Calcarius lapponicus
60 Ljungpipare	Gf	Kapustarinta	Pluvialis apricaria
61 Lundsångare	Ts	Idänuunilintu	Phylloscopus trochiloides
62 Lövsångare	Ha	Pajulintu	Phylloscopus trochilus
63 Mindre hackspett	Hs	Pikkutikka	Dendrocopos minor
64 Mindre korsnäbb	Hf	Pikkukäpylintu	Loxia curvirostra
65 Mindre strandpipare	Hs	Pikkutylli	Charadrius dubius
66 Morkulla	Hf	Lehtokurppa	Scolopax rusticola
67 Mosnäppa	Gs	Lapinsirri	Calidris temminckii
68 Näktergal	Hf	Satakieli	Luscinia luscinia

69 Nötkråka	Tv	Pähkinähakki	<i>Nucifraga caryocatactes</i>
70 Nötskrika	Hf	Närhi	<i>Garrulus glandarius</i>
71 Ormvråk	Hs	Hiirihaukka	<i>Buteo buteo</i>
72 Orre	Ts	Teeri	<i>Tetrao tetrix</i>
73 Ortolansparv	Gs	Peltosirkku	<i>Emberiza hortulana</i>
74 Ringduva	Ha	Sepelkyhky	<i>Columba palumbus</i>
75 Rosenfink	Hf	Punavarpunen	<i>Carpodacus erythrinus</i>
76 Rödhake	Ha	Punarinta	<i>Erithacus rubecula</i>
77 Rödstjärt	Hf	Leppälintu	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
78 Rödstrupig piplärka	Gf	Lapinkirvinen	<i>Anthus cervinus</i>
79 Rödvingetrast	Ha	Punakylkirastas	<i>Turdus iliacus</i>
80 Sidensvans	Sh	Tilhi	<i>Bombycilla garrulus</i>
81 Skata	Ha	Harakka	<i>Pica pica</i>
82 Skogsduva	Hf	Uuttukyyhky	<i>Columba oenas</i>
83 Skogssnäppa	Hs	Metsäviklo	<i>Tringa ochropus</i>
84 Skrattnås	To	Naurulokki	<i>Larus ridibundus</i>
85 Skräntärna	Tf	Räyskä	<i>Sterna caspia</i>
86 Skäggmes	Ts	Viiksitimali	<i>Panurus biarmicus</i>
87 Sparvhök	Hs	Varpushaukka	<i>Accipiter nisus</i>
88 Spillkråka	Hf	Palokärki	<i>Dryocopus martius</i>
89 Stare	Ha	Kottarainen	<i>Sturnus vulgaris</i>
90 Steglits	Hf	Tikli	<i>Carduelis carduelis</i>
91 Stenknäck	Ts	Nokkavarpunen	<i>Coccothraustes coc.</i>
92 Stenskvätta	Hs	Kivitasku	<i>Oenanthe oenanthe</i>
93 Stjärtmes	Th	Pyrstötiainen	<i>Aegithalos caudatus</i>
94 Storskrake	To	Isokoskelo	<i>Mergus merganser</i>
95 Storspov	Gf	Kuovi	<i>Numenius arquata</i>
96 Större hackspett	Ha	Käpytikka	<i>Dendrocopos major</i>

97 Större korsnäbb	Hs	Isokäpylintu	<i>Loxia pytyopsittacus</i>
98 Större strandpipare	Gf	Tylli	<i>Charadrius hiaticula</i>
99 Svarthätta	Hf	Mustapääkerttu	<i>Sylvia atricapilla</i>
100 Svartmes	Hf	Kuusitiainen	<i>Parus ater</i>
101 Svartsnäppa	Gf	Mustaviklo	<i>Tringa erythropus</i>
102 Svartvit flugsnappare	Ha	Kirjosieppo	<i>Ficedula hypoleuca</i>
103 Sånglärka	Hf	Kiuru	<i>Alauda arvensis</i>
104 Sångsvan	Gf	Laulujoutsen	<i>Cygnus cygnus</i>
105 Sädesärla	Ha	Västäräkki	<i>Motacilla alba</i>
106 Sädgås	Gf	Metsähanhi	<i>Anser fabalis</i>
107 Sävspurv	Gf	Pajusirkku	<i>Emberiza schoeniclus</i>
108 Talgoxe	Ha	Talitiainen	<i>Parus major</i>
109 Tallbit	Tv	Taviokuurna	<i>Pinicola enucleator</i>
110 Talltita	Hf	Hömötiainen	<i>Parus montanus</i>
111 Taltrast	Ha	Laulurastas	<i>Turdus philomelos</i>
112 Tofsmes	Hf	Töyhtötiainen	<i>Parus cristatus</i>
113 Tofsvipa	Ga	Töyhtöhyppä	<i>Vanellus vanellus</i>
114 Tornfalk	Tf	Tuulihaukka	<i>Falco tinnunculus</i>
115 Tornseglare	To	Tervapääsky	<i>Apus apus</i>
116 Trana	Ga	Kurki	<i>Grus grus</i>
117 Trädgårdssångare	Hf	Lehtokerttu	<i>Sylvia borin</i>
118 Trädkrypare	Hf	Puukiipijä	<i>Certhia familiaris</i>
119 Trädlärka	Gf	Kangaskiuru	<i>Lullula arborea</i>
120 Trädpiplärka	Ha	Metsäkirvinen	<i>Anthus trivialis</i>
121 Törnskata	Hs	Pikkulepinkäinen	<i>Lanius collurio</i>
122 Törnsångare	Hf	Pensaskerttu	<i>Sylvia communis</i>
123 Vigg	Gf	Tukkasotka	<i>Aythya fuligula</i>
124 Vit stork	R	Kattohaikara	<i>Ciconia ciconia</i>

125 Ängsplärka	Ga	Niittykirvinen	Anthus pratensis
126 Ärtsångare	Hf	Hernekerttu	Sylvia curruca
127 Strandskata	To	Meriharakka	Haematopus ostralegus
128 Fiskgjuse	Ts	Kalasääski	Pandion haliaetus
129 Lärkfalk	Ts	Nuolihaukka	Falco subbuteo
130 Pilfink	Hf	Pikkuvarpunen	Passer montanus
131 Prutgås	Gf	Sepelhanhi	Branta bernicla
132 Ringtrast	Gs	Sepelrastas	Turdus torquatus
133 Silltrut	Ts	Selkälokki	Larus fuscus
134 Stenfalk	Gs	Ampuhaukka	Falco columbarius
135 Sävsångare	Ts	Ruokokerttunen	Acrocephalus schoenobaenus
136 Tajgasångare	R	Taigauunilintu	Phylloscopus inornatus
137 Vitkindad gås	Gf	Valkoposkihanhi	Branta leucopsis
138 Sothöna	NY-22	Nokikana	Fulica atra
139 Rörhöna	NY-24	Liejukana	Gallinula chloropus

Ha	häckfågel	<i>allmän</i>
Hf	"	<i>fåtalig</i>
Hs	"	<i>sällsynt</i>
Ga	genomflyttare	<i>allmän</i>
Gf	"	<i>fåtalig</i>
Gs	"	<i>sällsynt</i>
To	tillfällig gäst	<i>ofta</i>
Ti	"	<i>ibland</i>
Ts	"	<i>sällsynt</i>
S	strykfågel	<i>höst-vinter</i>
R	raretet	

Om en art med säkerhet häckar på eller i banans närmaste omgivning är förstås ibland svårt att påvisa och tabellen grundar sig till stor del på skribentens antaganden!

Rörhöna

Knipa

Häger

Sångsvan

Sommaren 2024
noterades en kull på
3 st. vanliga och 2 st.
leucistiska
gräsänder, födda på
vår bana. Följande
sommar, 2025,
observerades
åtminstone en
leucistisk gräsand
som återvänt för att
häcka.

Sothöna. De har setts
häcka på vår
golfbana nu i några
somrar.

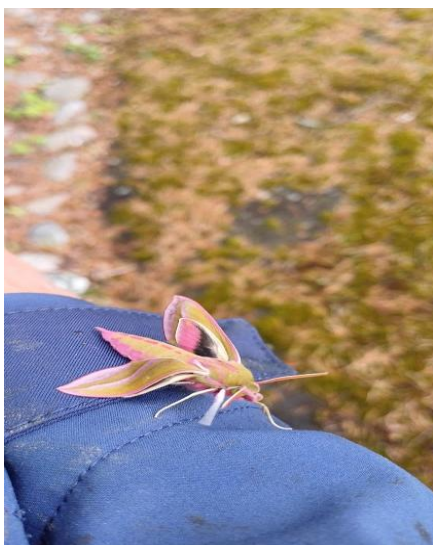
Råbockar på håll #7

Räven vid hål #17

Vinbergssnäcka

Större snabelvärmare

11. LITTERATURFÖRTECKNING

ArGC Naturinventering, 2005, 2009, 2011

P.Alanko, E.Räty, *Kulturväxternas namn*, 1996

A.Anderberg, *Den virtuella floran*, 1996

I.Kaivosoja, E.Järvinen, *Golfkentän ympäristöjärjestelmä*, Suomen
golfliitto, 1995

<https://www.fga.fi/kentanhoito>

12. BILDER

ArGC Naturinventering, 2005, 2009, 2011

A.Anderberg, *Den virtuella floran*, 1996

Biopix

Beni Köhler

Maria Söderblom

William Järnström

Jerry Lindholm

Petra Mannström

Jan Westerholm

Jan Österlund

André Lindholm